

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 1 2 5 0 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

≡ Izpitna pola 2 ≡

Geografija Slovenije

Ponedeljek, 29. avgust 2011 / 80 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola vsebuje 21 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 40. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte **v izpitno polo** v za to predvideni prostor. Odgovarjajte v obliki povedi in ne le z besedo ali besedno zvezo. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni. Barvna priloga ima 4 strani, od tega 1 prazno.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

D1 – SLOVENIJA

1. Obkrožite črko pred tistim tipom naravnih jezer, ki ga v Sloveniji ni.

- A Ledeniška jezera.
- B Vulkanska jezera.
- C Kraška jezera.
- D Barjanska jezera.

(1 točka)

2. Opišite podobnost in razliko med Bohinjskim in Blejskim jezerom.

Podobnost: _____

_____

Razlika: _____

_____

(2 točki)

3. Napišite kraj v Sloveniji, kjer so nastala umetna ugrezninska jezera, in pojasnite njihov nastanek.

Kraj: _____

Pojasnitev: _____

_____

(2 točki)

4. S pomočjo priloge 1 (Priloga k Izpitni poli 2) obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

- A Slovensko morje spada med globoka morja.
- B Slovensko morje spada med srednje globoka morja.
- C Slovensko morje spada med plitva morja.

(1 točka)

5. Imenujte z morjem povezani dejavnosti, ki sta v prilogi 1 (Priloga k Izpitni poli 2) na območjih, označenima s črkama A in B, ter obalno reliefno obliko na območju črke C.

A _____

B _____

C _____

(2 točki)

6. Opišite dva vzroka, zaradi katerih je Tržaški zaliv ekološko občutljivo morje.

1 _____

_____

2 _____

_____

(2 točki)

D2 – SLOVENIJA

7. K vsaki povedi napišite en ustrezen pojem. Izbirajte med:

zaselek   gručasta vas   razloženo naselje   samotna kmetija

Hiše v vasi stojijo strnjeno, brez reda: _____

Kmečki domovi so daleč drug od drugega: _____

Naselje je značilno za slemena vinorodnih gričevij: _____

(2 točki)

8. Priloga 2 (Priloga k Izpitni poli 2) prikazuje značilno podeželsko naselje v Sloveniji. Imenujte tip naselja, ki ga prikazuje priloga 2 (Priloga k Izpitni poli 2), obliko reliefa, za katerega je to naselje značilno, in ime makroregije, kjer se najpogosteje pojavlja.

Tip naselja: _____

Oblika reliefa: _____

Makroregija: _____

(3 točke)

9. V preglednici s plusom (+) označite trditve, ki veljajo za posamezno naselje v prilogah 3 in 4 (Priloga k Izpitni poli 2).

Trditev	Priloga 3	Priloga 4
Značilna je suburbanizacija.		
Pojavljajo se počitniška bivališča.		
Širi se spalno naselje.		
Značilna je homogena narodnostna sestava.		

(2 točki)

10. Predvidite nadaljnji razvoj prebivalstva v prometno odmaknjenem tipu naselja, ki ga prikazuje priloga 3 (Priloga k Izpitni poli 2).

_____

_____

(1 točka)

11. Podeželska naselja v bližini mest se hitro spreminjajo. Vzročno-posledično pojasnite dve spremembi.

1 _____

_____

2 _____

_____

(2 točki)

E1 – SLOVENIJA

12. Imenujte mesto, ki je v prilogi 5 (Priloga k Izpitni poli 2) označeno s črko A, in pokrajino (regijo), ki je označena s črko B.

A _____

B _____

(2 točki)

13. Katero od pokrajin (regij) Submediteranske Slovenije je zajela litoralizacija? Opišite dve značilnosti tega procesa.

Pokrajina: _____

1 _____

_____

2 _____

_____

(2 točki)

14. Razložite, zakaj slovenskim Submediteranskim pokrajinam zaradi lege in rastlinskih značilnosti dodajamo predpono »sub«.

Lega: _____

_____

Rastlinstvo: _____

_____

(2 točki)

15. Obkrožite črko pred dvema napačnima trditvama.

- A V kmetijstvu Submediteranskih pokrajin imata nadpovprečen pomen vinogradništvo in sadjarstvo.
- B Mesta Koper, Izola in Piran so nastala na nekdanjih otokih.
- C Nova Gorica je univerzitetno mesto.
- D V slovenskih Submediteranskih pokrajinah je veliko rudnih bogastev.
- E V spodnji Soški dolini je veriga hidroelektrarn.

(2 točki)

16. Priloga 6 (Priloga k Izpitni poli 2) prikazuje strehe hiš v eni od pokrajin Submediteranske Slovenije. Pojasnite, zakaj so strehe obložene s kamenjem in katera podnebna značilnost omogoča, da so položne.

Pojasnitev: _____

_____

Podnebna značilnost: _____

_____

(2 točki)

E2 – SLOVENIJA

17. Opišite vzrok za razgiban relief in pokrajinsko pestrost Vzhodnega predalpskega hribovja.

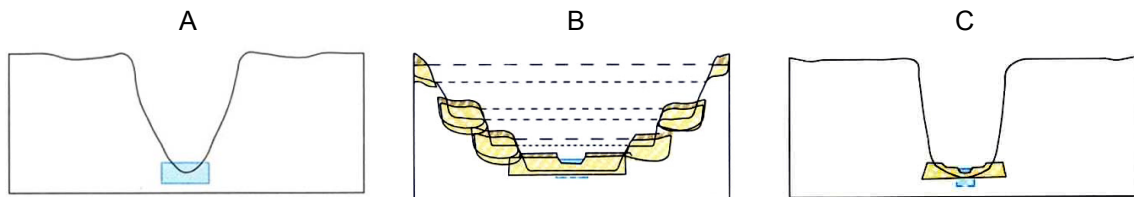

(1 točka)

18. Na sliki 1 so s črkami A, B in C označene tri različne oblike rečnih dolin. Izpišite črko, ki označuje prečni prerez doline Save v Vzhodnem predalpskem hribovju, in opišite njen nastanek.

Slika 1

(Vir: Kunaver J., in drugi, 1996: Obča geografija za 1. letnik srednjih šol, str. 36. DZS. Ljubljana)

Črka: _____

Opis: _____

(2 točki)

19. Po prilogi 7 (Priloga k Izpitni poli 2), ki prikazuje število prenočitev v različnih tipih turističnih krajev Slovenije, imenujte največji turistični kraj v Posavskem hribovju in navedite najpomembnejši vzrok za njegov nastanek.

Turistični kraj: _____

Vzrok: _____

(2 točki)

20. Na gospodarski razvoj Posavskega hribovja je v preteklosti odločilno vplivalo izkopavanje premoga. Opišite dva vzroka za zapiranje premogovnikov ob koncu 20. stoletja.

1 _____

_____

2 _____

_____

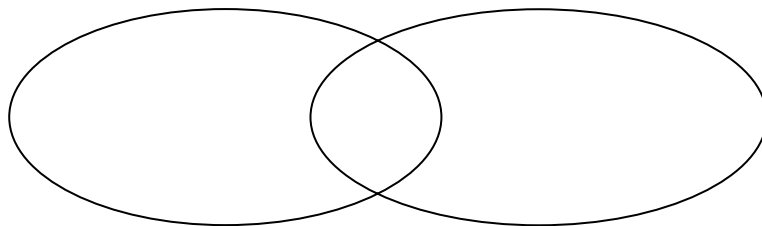
(2 točki)

21. Črke pred trditvami, ki označujejo značilnosti Zahodnega predalpskega hribovja, vpišite v polje 1, tiste, ki označujejo značilnosti Vzhodnega predalpskega hribovja pa v polje 2. V presek obeh vpišite tiste, ki veljajo za obe regiji (pokrajini).

- A V terciarju je v regijo segalo Panonsko morje.
- B Najvišji vrhovi so večinoma iz apnenca in dolomita.
- C V regiji leži mesto, ki ga skupaj s Ptujem in Piranom uvrščamo med najstarejša na Slovenskem.
- D Razvoj industrije je pospešila dograditev Južne železnice.
- E Večji kraji ležijo v pomembnejših dolinah.
- F V regiji je večje moderno smučarsko središče.
- G Del opuščenega rudnika s 500-letno tradicijo so izkoristili za razvoj turizma.
- H Prometna povezanost z osrednjo Slovenijo je slaba.

1 Zahodno predalpsko
hribovje

2 Vzhodno predalpsko
hribovje

(3 točke)

Prazna stran